

AgroCare kiest voor licht

'Grote ramen en assimilatielamp

Het moderne en snelgroeende bedrijf AgroCare in Rilland produceert tomaten onder zo licht mogelijke omstandigheden. In alle kassen hangen assimilatielampen en in de nieuwbouw worden ruiten van 1,67 meter gemonteerd. De ruiten in de nieuwe kassen liggen in roedes met een rubber profiel. Licht staat centraal.

TEKST: FLORENTINE JAGERS OP AKKERHUIS

Licht is voor tomatenkwekerij AgroCare uit het Zeeuwse Rilland de belangrijkste productiefactor. Op de hoofdvestiging op Zuid-Beveland zijn de kassen supermodern en alles is er op gericht om het maximale uit de kasconstructie te halen.

In het nieuwe tuinbouwgebied Bathpolders bouwt het bedrijf 7 ha kassen met ruiten van 1,67 meter en een witte onderbouw. De argumentatie voor de nieuwbouw is simpel, volgens directeur Kees van

Veen: "We zitten hier op een prima locatie, er was nog grond beschikbaar en wij wilden uitbreiden." Van Veen vormt samen met Philip van Antwerpen en Leo Verkade de drie koppige directie van AgroCare.

Op dit moment produceert AgroCare op 24 ha tomaten: 17 ha in Rilland, 3 ha in Maasdijk en 4 ha in Leidschendam. In Maasdijk worden de tomaten gesorteerd en verpakt. AgroCare teelt 18,5 ha 'Red Pearl', een fijne trostomaat die via de eigen

verkooporganisatie 'Action Pearl Growers' wordt vermarkt. Daarnaast produceert de kwekerij op 5,5 ha de middentrostomaat 'Elégance' op verzoek van een exporteur voor een Engelse klant.

Snelle groei

Kees van Veen is een ondernemer in hart en nieren. Hij volgde de meao en ontdekte dat een administratieve baan hem niet paste. Zo kwam hij in de tuinbouw terecht. Hij werkte een aantal jaren bij een cherry-tomatenteler in het Westland, net als zijn oud klasgenoot en nu mededirecteur

pen voor een beter resultaat'

Philip van Antwerpen. "Daar leerden wij de kneepjes van het vak. Tomaten telen is eigenlijk niet zo moeilijk," zegt Van Veen. De twee oud klasgenoten vatten het plan op voor een eigen kwekerij. De grond in het Westland was echter duur en bovendien was er weinig ruimte voor toekomstige uitbreiding. In 1997 kochten zij daarom 8 ha tuinbouwgrond in de Zeeuwse Bathpolders van een projectontwikkelaar. Zij waren de eersten die zich vestigden in dit gebied. De bouw van de eerste kassen verliep voorspoedig en de tomatenproductie ook.

Drie vestigingen

In 2000 werd de verdere ontwikkeling van het tuinbouwgebied stilgelegd. Er waren vragen gekomen over de effecten van de tuinbouw, met name voor het nabij gelegen natuurgebied 'De Oosterschelde'. Er moest een milieueffectrapportage (MER) worden opgesteld. Van Veen: "Dat was een zaak voor de projectontwikkelaar. Wij wilden ondertussen wel verder met ons bedrijf. Bovendien waren we er achter gekomen dat de locatie Rilland nadelen had voor de levering van klanten. Bij tomaten is tachtig procent van de bestelling bekend en de overige twintig procent moet voor supermarkten altijd op het laatste moment worden aangevuld. Het transport uit Rilland was een belemmering. In 2000 hebben we daarom een bedrijf in Maasdijk gebouwd, een verpakkingsloods en 3 ha kassen."

Ondertussen was studieclubgenoot Leo Verkade als derde compagnon in het snel groeiende bedrijf gekomen. De situatie van de drie ondernemers met twee locaties was echter onbevredigend en er werd een tuin bijgehuurd in Leidschendam. In totaal heeft AgroCare nu bijna negentig mensen in dienst, in het voorjaar en de zomer werken er tweehonderd mensen op de tomatenkwekerijen. Op iedere kas is een bedrijfsleider aangesteld.

Nieuwbouw

De vragen van de provincie over de milieueffecten van het tuinbouwgebied Bathpolders werden afdoende beantwoord en de ontwikkeling van het 100 ha grote gebied mocht worden voortgezet. AgroCare kocht er daarom afgelopen win-

ter nog 7 ha bij en is half maart begonnen met nieuwbouw. De nieuwe kas heeft een poothoogte van 5,18 meter en een vakmaat van vijf meter. Er wordt 1,67 meter breed glas en geharde luchtramen in gemonteerd. De constructie is geschikt voor hangende goten.

In de nieuwe Gakon-kas worden grote ruiten gemonteerd in aluminium roedes waarin een rubber profiel is gemonteerd. Dit zogenaamde 'Excellent W-dek' zou minder ruitbreuk geven. Het rubbertje in de roede heeft als doel dat het oneffenheden wegwerkt en dat er een drukverdelende laag tussen het aluminium en het glas aanwezig is. Een bijkomend voordeel van het rubberprofiel is dat bij wind de ramen niet klapperen. De poten in de kas zijn wit gepoedercoat voor een optimale reflectie en minder warmte opname. Het is de bedoeling dat op 1 augustus de eerste planten de kas in gaan, ook hier weer tomaten met belichting.

Kees van Veen is trots op zijn nieuwe kas: "Wij zijn het tweede bedrijf in Nederland met grote ruiten en een Excellent W-dek. Het enige waarbij ik nog een kanttekening plaats zijn de luchtramen. Er is namelijk minder luchttruimte in deze kas omdat er één luchtstraam per vak wordt geplaatst. In het oude systeem wordt er over 2,50 meter gelucht, nu is er maar 1,67 meter luchttruimte. Dat wordt gecompenseerd doordat de ramen iets verder open kunnen, maar ik moet nog zien hoe dat uitpakt."

Assimilatiebelichting

Ook in de bestaande kassen worden de tomaten geteeld volgens de nieuwste inzichten. Overal hangen assimilatielampen. "Met assimilatiebelichting kunnen we een regelmatigere arbeidsfilm realiseren," vertelt de ondernemer.

Er is flink gediscussieerd over de lichtuitstoot van de kassen van AgroCare. De natuur in de Oosterschelde zou worden verstoord. Van Veen: "We hebben het Wageningse onderzoeksinstituut Alterra een lichtplan laten opstellen. Daaruit bleek dat als de kassen meer dan 500 meter uit de kust liggen er geen problemen zijn voor de vogels en de andere dieren. De kassen die binnen 500 meter lig-

gen zijn daarom voorzien van verduisteringsdoek."

In de kassen hangt 10.000 lux. De lampen hangen boven het gewas en het voorschakelapparaat is onder bij de voet van de planten gemonteerd. "Dat is ongebruikelijk in de sierteelt, maar volgens ons is dat een voordeel. Boven het gewas vangt die bak licht weg en dat willen we niet. Bovendien produceert de bak warmte en daarvan profiteert in deze situatie het gewas."

"In de nieuwe kas hebben we elektronische voorschakelaars gepland en die worden wel bovenin gemonteerd. Het is goedkoper als de lamp dicht bij het voorschakelapparaat hangt. De elektrische voorschakelaars zijn bovendien kleiner en geven geen warmte af. Het bezwaar van lichtonderschepping is dus veel minder als deze boven in hangen en ook het voordeel van warmteafgifte onderin is niet aanwezig."

Een onverwacht gevolg van de assimilatiebelichting is dat de biologische bestrijding minder goede resultaten geeft. Volgens Van Veen zijn de natuurlijke vijanden niet aangepast aan de hoge lichtomstandigheden. Er moeten dus vaker beestjes worden uitgezet om plaaginsecten zoals witte vlieg onder de knie te houden.

De ondernemers zijn op dit moment bezig om te onderzoeken of met lagere lichtintensiteiten en mobiel licht ook een goed resultaat kan worden bereikt. In een proefcompartiment is 6500 lux geïnstalleerd met bewegende lampen. De tomatenteler besluit: "Zo zijn we altijd weer bezig met vernieuwen en verbeteren. Volgend jaar gaan we hier een experiment doen met koeling."

Samenvatting

AgroCare teelt op 24 ha tomaten in moderne, lichte kassen. Het bedrijf bouwt dit voorjaar nog eens 7 ha kassen erbij in het nieuwe tuinbouwgebied Bathpolders op Zuid-Beveland. De nieuwe kassen hebben ramen van 1,67 meter en deze liggen in roede met een rubber profiel om de kans risico op glasbreuk te verkleinen. Assimilatiebelichting is niet meer weg te denken op dit bedrijf.